

Syngja hvønn sunnudag

Farið er undir kórvenjingarnar til Ólavsøkuna. Kórið "undir Tinghúsinum" venur nú hvønn sunnudag, og verður kirkjukórið savnað fyrsta dagin.

Eins og undanfarnu ár fer kór at syngja við Ólavsøkguðstænastuna. Nærri verður lýst um venjingarnar.

Hetta kirkjukórið er vorðið fastur síður, síðan Havnakórið og Kristiliga Sangkórið fóru undir hetta tiltak. Fyrstu ferð var í 1972 í sambandi við, at Karl Clausen hevði sanglæraraskeið í Føroyum.

Áður hevði kór bert sungið eina ferð við hesa guðstænastu - til 900-ára minningarhaldid í 1930, tá ið Jákup Dahl, próstur og Jógvan Waagstein, organistur og leiðari fyri Havnar Sangfelag, fingi hetta upp í lag. Fast var annars at hava forsangarar til hesar guðstænastur - men ongantíð kór.

Fastur síður

Men síðani 1972 hevur hetta verið fast. Tey árin, Jóannes Nolsøe var organistur í Havnar kirkju, var Kristiliga Sangkórið (sum Jóannes stjórnaði) eisini kirkjukór - og oftast sungu tey við hesa guðstænastu. Annars sang Havnakórið. Okkurt árið hevur Kirkjukór Havnar kirkju sungið.

Hesi seinnu árin hevur einki "fast" kór sungið hesa løtuna. Bróðurparturin hevur verið forsangaraskarin í Havnar kirkju -

stuðlaður av sangarum úr øllum landinum.

Venjingarnar verða í KFUK, og nærri verður lýst. Høvi er hjá øllum sangáhugaðum at koma við. Men við tað, at venjingarnar ikki eru so nógvur, er sjálvandi fyrimunur at vera eitt sindur sangvanur.

Føroysk lög

Ein slíkan dag kunnu vit loypa okkum at vera lokalpatriotar, og tí eru øll lögini, sum sungin verða, føroysk. Oftast verða kingoøg sungin - ein- ella fleirradðað - men eisini nýggjari lög.

Síðani kór fór at syngja í kirkjuni á Ólavsøku, hevur at kalla altíð verið byrjað við einradðaðum kingosangi - tey seinnu árin oftast á føroyskum.

Eins og í fjør syngur kórið kingolag av Toftum, sum Hans Jákup Højgaard hevur teknað upp: Sum ígjøgnum sortar skýggja ("Som den gyldne Sol frembræder").

Hans Jákup var føddur í 1904 og var eini 10 ára gamal, tá ið tey góvust at syngja kingo á Toftum (um 1914) - so hann var ein av teim fáu, ið enn mintist henda sermerkta sang.

Spell kortini, at hann ikki gjørdi meira við at tekna upp og "lansera" kingolag - tí tey lög, hann teknaði upp, eru millum okkara allravakrastu. Her er at nevna í hesi sælu jólatíð (á jólapláttuni hjá Toftakórinum), Tú Harri Krist (sum varð sungin til inngangs við Ólavsøkguðstænastuna í fjør) og Sum ígjøgnum sortar skýggja (hesir báðir sálmarir eru á eini singulplátu, sum Havnar Sangfelag gav út okkurt um 1960 - men á donskum).

Hetta toftalagid til Sum ígjøgnum sortar skýggja er nakað óðrvisi í sniði enn tað, vit vanligi hoyra (eftir Olaf Mohr í Høgvík). Tó helt Hans Jákup, at hesi bæði lög

mintu sera nógv um hvørt annað.

Hetta kingolagid verður sungið til minnis um Hans Jákup Højgaard.

Waagstein undangongumaður

Undangongumaðurin fyri at fáa kingolögini inn aftur í kirkjurnar var Jógvan Waagstein, yvirlærari, leiðari fyri Havnar Sangfelag og organistur í Havnar kirkju.

Eins og Hans Jákup Højgaard mintist hann kingosangin frá barna- og ungdomsárunum (føddur í Klaksvík í 1879), og longu sum smádrongur gjørdist hann sera hugtikin av hesum sermerkta sangi.

Hann setti sær tíðliga fyri at bjarga tí, ið bjargast kundi av hesum arvi, áðrenn alt fór í gloymiskuna og ferðaðist tí dúgliga kring landið við fonografium - tók upp í Sumba, í Tjørnuvík, á Velbastað og aðrastaðni.

Hesar upptøkur eru til enn og eru í roynd og veru sera týðningar- og virðismikið musikksgøgligt tilfar. Fåa aðrastaðni í verðini er hesin sanghátur so væl dokumenteraður - Føroyar eru sermerktar av tí, at kingosangurin livdi so leingi her á landi. Tá ið menn fóru undir at tekna henda sang upp í Noregi og Svøríki um aldarskiftið, var hann longu otaður burtur nógvastaðni - og enn meira, tá ið upptøktóluni einaferð vóru uppfunnin. Tískil eru fáar upptøkur av hesum sangi aðrastaðni - haraftrat er hann nóg meira ávirkaður av nýggjari sangideali enn kingosangurin í Føroyum. Sostatt var hetta eitt bragd, Waagstein gjørdi.

Jákup Dahl eisini eldhugaður

Svágur Waagstein, Jákup Dahl próstur - sum eisini var eldhugaður fyri hesum tiltaki - týddi flestar sálmar, og sang Havnar Sangfelag teir fyrraradðað

Í ár leiðir Sunleif Rasmussen kórið á vøllinum

longu í tjúgu-árunum.

Her eigur at verða lagt til merkis, at Ólavsøkukantatan (1930) endar við sálminum Harra Guð titt dýra navn og æra. Kann tykjast eitt sindur "banalt" í dag - men havi eigur at verða í huga, at tá ið tíðini var sálmurin burturgloymdur. V. ø. o. gróvu prestur og organistur hann fram aftur úr gloymiskuni - og nettupp hesin sálmur er besta prógvið um, at teir eydnadust í arbeiði sínum: at bjarga tí, ið bjargast kundi undan gloymiskuni og geva føroyska kirkjufólkinum forna, burturmista arv sin aftur.

"Waagsteinsk" kingolag

Í 1931 gav J. Waagstein út nótaheftið Gomul Føroysk Sálmalög (15 tey fyrstu lögini). Í 1946 kom so onnur og økta útgáva (15 lög afturat).

Tað var fyrst og fremst hesum nótasavni fyri at takka - og eldsálunum Jákupi Dahl og Jógvani Waagstein, sum lærdu kirkjuliðið hesar sálmar

og lög - at kingolag aftur gjørdist livandi og "stovurein" mentan í Føroyum. Teir frálíku kórsatsirnir hjá Karl Clausen hava gjørt hesar sálmar vælumtøktar í kórnum, og neyvan er Ólavsøkguðstænasta, uttan eitt "Waagsteinski" kingolag verður sungið.

Í ár fer kirkjukórið at syngja sálmin hiá Gudmundi Bruun "Kyrie Eleison" - sum hann hevur yrkt til Ljómurnar (Hægstur Heilagur Andi - Gomul Føroysk Sálmalög nr. 8).

Hetta lag (sum sambært Hjalmar Thueren stavar frá katólskum messusangi) man falla væl í oyruni á føroyingum, tí mangir hava yrkt til henda versafótin (sami sum Kvívíktáttur). Eisini hevur J. Waagstein skrivað parafrasu fyri orgul yvir Ljómurnar.

Nýggir satsir

Men nýggir satsir eru altíð kærkomnir - serliga til kingolag, sum eingin satsur er til frammanundan. Vísusangarin Niels Mid-

jord er fjóltáttur - hevur gjørt frálíkan sats til Lover nu Herren (kingolag eftir Súsonnu Samuelsen í Húsavík). Tórshavnar Kamarkór hevur havið henda kingosálm við á mangari úttanlandsferð, og í ár verður hann so sungin í kirkjuni á Ólavsøku.

Men vit mugu eisini ganga nýggjar leiðir - og fer kórið tí eisini at syngja sálmin hjá Karstini Hoydal: Sig mær hví er foldin fógur, sum Sunleif Rasmussen hevur sett tónar til.

Í samrøðu við Sosialin í fjør vísti Sunleif á týðningin, at vit royna nýggj lög og satsir - serliga innankirkjugátt.

heri

Jógvan Waagstein - eldhugaður fyri kingosangi